

Důl Jeroným nabídne nové podzemní trasy

ČISTÁ Rozlehlé sály, komory a chodby s pozůstatky hornické práce s želízkem a mlátkem, křišťálově čistá jezírka v zatopených prohlubních. Takový pohled se otevře návštěvníkům středověkého cínového dolu Jeroným v Čisté na Sokolovsku poté, co projdou nově vyraženou štolou v podzemí. Uvidí prostory, kam kromě výzkumníků lidé naposledy vstoupili před stovkami let. Nově vyrubaná chodba propojí letos v létě část starého důlního díla s dosud uzavřenou a jen obtížně přístupnou částí podzemí. V zimě je podzemí pro návštěvníky uzavřeno. Slouží totiž jako ložnice pro zimující netopýry.

„Průchod mezi částí starého důlního díla a místem, kterému říkáme opuštěné důlní dílo, měl mít původně délku kolem 50 metrů. Ale díky tomu, že se nám podařilo objevit několik dalších prostor, má spojovací chodba nakonec jen osm metrů. Vzhledem k tomu, že důl je národní kulturní památkou, byl zde použitý šetrnější způsob ražby,“ popsal Michael Rund, ředitel Muzea Sokolov, které se o bývalý cínový důl stará. Podle jeho slov se při ražbě spojovacího tunelu nepoužily výbušniny, které by mohly středověké důlní dílo poškodit, ale hydraulický způsob lámání skály pomocí speciálního systému trhačích klínů DARDA.

Nutné je speciální oblečení

„Lidé, kteří se do podzemí vydají, musejí dodržovat pokyny zkušených průvodců a mít na sobě helmu se svítilnou. A také pevnou obuv a teplejší oblečení, protože v dole je celoročně stabilní teplota kolem osmi stupňů. Co se týče extrémního okruhu, tam návštěvníkům můžeme zapůjčit jednorázové ochranné obleky, protože se místy plazí - a tak je celkem pravděpodobné, že se během cesty zašpiní. Ale většinou sem míří lidé, kteří vědí, do čeho jdou, a tak tomu přizpůsobí i své oblečení,“ řekl ředitel Rund. Podzemní návštěvnické trasy dolu Jeroným měří dohromady stovky metrů a lidé se na nich dostanou do hloubky přibližně 40 metrů pod povrch. „Jsou tam ale i místa, která jsou až 80 metrů hluboko. Běžnou návštěvnickou trasu je mož-

Ložnice pro netopýry Sčítání netopýrů ve středověkém dole Jeroným. Vchod do dolu je zavalen navátým sněhem. 2 x Foto: Martin Stolař, MAFRA

né ujit za přibližně 45 minut. Ta extrémní, adrenalinová, trvá klidně i několik hodin,“ upřesnil Rund s tím, že na místě stále probíhá výzkum. Díky tomu už mají odborníci poměrně jasnou představu, jak to v sousedství chodeb a slují vypadá. „Víme, že na některých místech existují dutiny, do nichž jsme se ještě nedostali. Tak trochu tušíme, že až na to dojde, pronikneme do dalších prostor, možná i větších rozměrů. Pořád je tady co objevovat,“ doplnil Michael Rund.

Důl Jeroným u zaniklé obce Čistá na Sokolovsku je unikátní národní kulturní památka, dokládající těžbu cínu v období od 14. do 17. století. Proslul zachovalými středověkými komorami se stopami po dobývání rudy. O znovuobjevení díla se zasloužil František Baroch, který v roce 1982 našel propadlinu vedoucí do podzemí. Neobvykle zachovalý důl byl v roce 1990 prohlášen kulturní památkou, od roku 2008 je národní kulturní památkou.

V roce 2013 se jej podařilo zpřístupnit veřejnosti. V květnu 2014 byly v dole Jeroným objeveny nové, dosud nepřístupné důlní prostory, ve kterých nejspíš nikdo nebyl stovky let. V nově objevených částech dolu se nachází sedm nových komor velkých rozměrů. Je-

jich průměrná výška se pohybuje mezi třemi až čtyřmi metry, šířka mezi pěti až devíti metry. Délka komor je až 45 metrů.

Zaniklý cínový důl Jeroným se svojí zachovalostí a rozlehlostí řadí mezi nejvýznamnější památky svého druhu v Evropě. Vedle impozant-

ních středověkých komor se zde dochovaly důkazy tehdejších dobývacích metod. V chodbách jsou dobře patrné hornické práce želízkem a mlátkem, v komorách stropy sazí, doklad o dobývání rudy metodou sázení ohněm. Průzkum prováděný v roce 2016 archeology z Národního památkového ústavu v Lokti prokázal, že hlubinná těžba v dole Jeroným probíhala již ve 14. století. Podrobnou historii báňské činnosti v lokalitě však nelze doložit archivními materiály. Většina písemností byla při požáru města v roce 1772 zničena. Zdejší cínový důl však eviduje báňský úřad již v roce 1548. V roce 1551 propůjčil císař Ferdinand I. městu Čistá horní právo a městská práva královského horního města. Po zničení cínové huti v roce 1631 byla těžba zastavena a doly opuštěny. V části dolu probíhaly pokusy o obnovu těžby, naposledy za 2. světové války.

Tajemný důl Jeroným se pro návštěvníky otevře od května.

— Jitka Dolanská